

KVARTALSRAPPORT

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

2. KVARTAL 2007

KØBENHAVNS KOMMUNE

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

KVARTALSRAPPORT

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

2. KVARTAL 2007

Kilder

eSundhed.dk

Kommunedatas løn- og personalesystem

Koncernservice i Københavns Kommune, Ledelsesinformation

Københavns Kommunes Visitationssystem

Københavns Kommunes Økonomisystem

Københavns Omsorgs System

Københavns SundhedsAkademi

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens ledelsesinformationssystem

Tids- og opgaveplanlægningssystemet Vagtplan

Voksntandplejen i Københavns Kommune

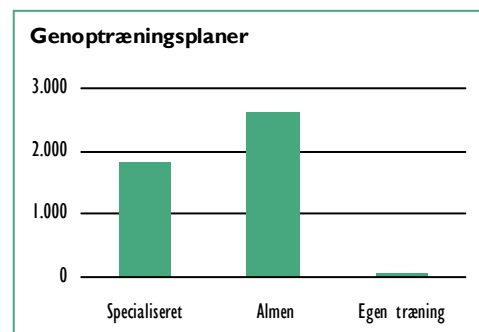
SUNDHED

Indsatsen på sundhedsområdet omfatter en bred vifte af aktiviteter fra genoptræning og voksen-tandpleje til medfinansiering af hospitalsopgaver.

GENOPTRÆNING

Borgere, som er blevet udskrevet fra hospitalet, kan enten få genoptræning på hospitalet eller på et af kommunens trænings- og sundhedscentre.

I alt har 4.357 borgere fået en genoptræningsplan i de to første kvartaler af 2007. 42% har fået en plan for den specialiserede træning, som finder sted på hospitalerne, 60% har fået en plan for den almene træning, som forgår i kommunen, og 2% har fået en plan for egen træning efter instruktion.

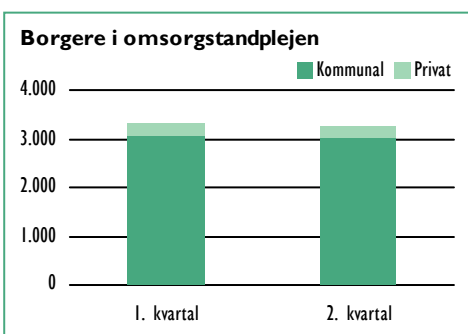

Borgere med genoptræningsplaner i 1. - 2. kvartal 2007

VOKSENTANDPLEJE

Voksens tandpleje tilbyder tandpleje i hjemmet til borgere, som ikke selv kan komme til tandlægen. Der er to typer af tilbud: Omsorgstændepleje til ældre og specialtændepleje til psykisk handicappede.

3.253 ældre borgere er i 2. kvartal 2007 tilmeldt omsorgstændeplejen. 92% har valgt den kommunale tandpleje, mens 8% har valgt en privat tandlæge.

Udvikling i antal borgere tilmeldt omsorgstændepleje i 2007 fordelt på kommunal og privat leverandør

I 2. kvartal 2007 har 2.048 borgere været i kontakt med omsorgstændeplejen. Heraf har 96% modtaget behandling senest to måneder efter henvendelsen.

1.138 borgere har kontakttet Specialtændeplejen, og der er foretaget 1.417 konsultantvurderinger.

FINANSIERING AF HOSPITALSOPGAVER

Kommunerne har et medfinansieringsansvar for hospitalsopgaver vedrørende kommunens borgere.

I løbet af 2. kvartal 2007 er der udskrevet i alt 24.860 københavnske borgere fra hospitalerne. Den kommunale medfinansieringsudgift hertil er 95,5 mio. kr. Sammenlignet med 1. kvartal 2007 er det et fald på 945 udskrivinger og 3,8 mio. kr.

Kommunens udgift til færdigbehandlede patienter er 6,2 mio. kr. i 2. kvartal 2007, og 188 borgere lå på hospitalet, efter at de var færdigbehandlet.

I 2. kvartal 2007 har københavnske borgere aflagt 237.217 ambulante besøg på hospitaler. Hertil er kommunens medfinansieringsudgift 66,2 mio. kr.

FORORD

Hvor mange ældre bor i Københavns Kommune? Hvor stor en del af de ældre har hjemmehjælp, og hvor mange bor på et plejehjem? Hvor meget hjælp får de ældre, og hvad får de især hjælp til?

Svarene på disse spørgsmål og mange andre kan du finde i denne anden kvartalsrapport i 2007, hvor Sundheds- og Omsorgsforvaltningen giver et overblik over arbejdet inden for ældreområdet.

Formålet med kvartalsrapporterne er at tegne et samlet billede af udviklingen på ældreområdet i Københavns Kommune. Rapporterne indeholder derfor et resumé af statistiske data om ældrebefolkning, aktiviteter, tilsyn, personale og økonomi.

I kvartalsrapporten for 2. kvartal 2007 er fokus på myndighed, hjemmepleje og plejehjemmene.

For første gang indeholder rapporten dog også data om sundhedsområdet, bl.a. genoptræning, udskrivinger fra hospital og omsorgstændepleje.

Det er målet, at kvartalsrapporten fremover skal udbygges med oplysninger om de øvrige arbejdsområder i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, herunder yderligere data om sundhedsindsatsen og data om folkepension, mad og hjælpemidler.

Et fælles billede af status og udviklingstendenser er et vigtigt grundlag for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens arbejde – både når det handler om de langsigtede politiske mål og prioriteringer og i det daglige arbejde med at give borgerne i Københavns Kommune en god, sund og tryk hverdag.

Vi håber, at mange vil få glæde af dette overblik.

København, september 2007

Mogens Lønborg
Sundheds- og Omsorgsborgmester

Lene Sillasen
Administrerende direktør

INDHOLD

Ældrebeholdning.....	4
Myndighed	5
Hjemmepleje.....	9
Plejehjem	11
Sundhed	14

REDAKTION

Københavns Kommune
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Sjællandsgade 40
2200 København N
Tlf. 3530 3530
www.kk.dk

ÆLDREBEFOLKNING

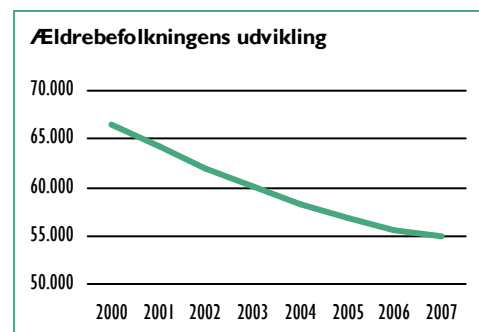
Ældrebeholdningen i København omfatter borgere over 65 år med folkeregisteradresse i kommunen.

ÆLDREBEFOLKNINGENS UDVIKLING

Antallet af ældre borgere i Københavns Kommune er faldet med 11.575 personer siden 01.07.2000.

Befolkningsprognoserne viser dog, at udviklingen er ved at vende. Ældrebeholdningen som helhed forventes at stige igen fra 2008, mens faldet blandt de ældre over 80 år forsætter i de kommende år.

I 2. kvartal 2007 er antallet af ældre uændret i forhold til 1. kvartal 2007. Det dækker dog over et fald på 207 personer over 80 år, mens der har været en tilsvarende stigning blandt de 65-79-årige.

Udvikling i antal ældre borgere 01.07.2000 - 01.07.2007

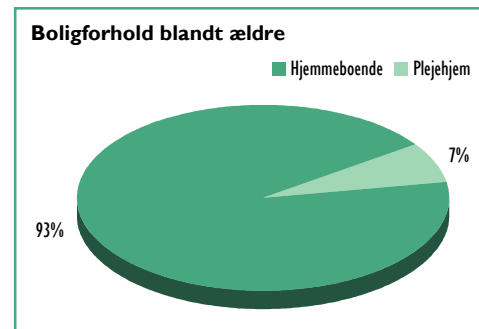
ÆLDREBEFOLKNINGEN I DAG

I juli 2007 bor der i alt 54.882 ældre borgere i København, og de udgør 11% af hele befolkningen. Der er dog en stor forskel på lokalområderne, idet 8% af borgerne er over 65 år på Nørrebro, mens det gælder 14% i Vanløse/Brønshøj/Husum.

66% af de ældre er 65-79 år, og 34% er fyldt 80 år.

BOLIGFORHOLD

Størstedelen af de ældre borgere i Københavns Kommune er hjemmeboende (51.028 personer).

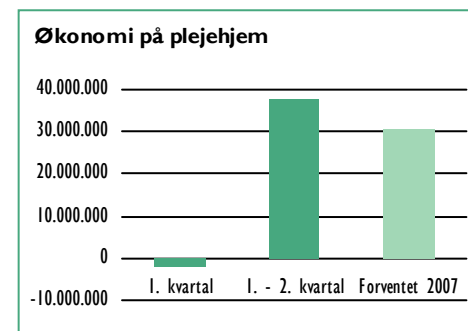

Boligforhold blandt de ældre borgere pr. 01.07.2007

7% af hele ældrebeholdningen (3.693 personer) bor på et plejehjem. Hovedparten af plejehjemsbeboerne bor på Nørrebro eller i Vanløse/Brønshøj/Husum, mens der bor færrest på Bispebjerg.

ØKONOMI

Kvartalsregnskabet for plejehjemmene viser et merforbrug på 38,0 mio. kr. i 2. kvartal 2007, hvilket svarer til 4,6% af plejehjemmenes budget.

Afvigelse mellem forbrug og budget på plejehjemmene i 1. - 2. kvartal 2007 og forventet årsafvigelse for 2007

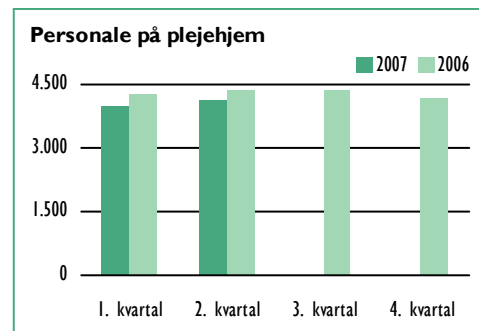
For hele året forventes et samlet merforbrug på 31,0 mio. kr., hvilket svarer til 4,6% af budgettet.

BEMÆRKNING

I forhold til det forventede regnskab for 2007, som blev præsenteret for Sundheds- og Omsorgsudvalget den 6. september 2007, skal det understreges, at økonomitallene for både myndighedsområdet, hjemmeplejen og plejehjemmene i 2. kvartalsrapporten 2007 primært er baseret på indberetninger fra P/O-kontorerne og Ældrekontorerne pr. 30. juni. Regnskabsprognosen, som blev præsenteret den 6. september, var primært baseret på centrale udgiftstræk samt på indberetninger pr. 31. juli.

PERSONALE

Antal fastansatte medarbejdere på plejehjem er steget med 161 fuldtidsstillinger i 2. kvartal 2007, og personalet tæller nu i alt 4.143 fuldtidsstillinger.

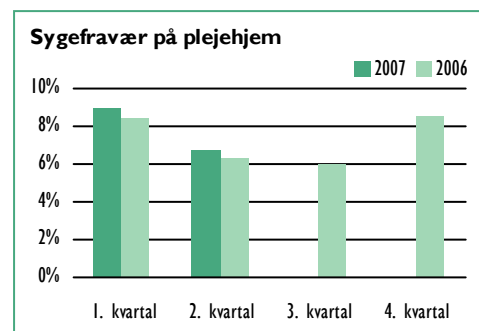

Udvikling i fuldtidsstillinger på plejehjem i 2006 - 2007

Vikarforbruget på plejehjemmene er 30,3 mio. kr. i 2. kvartal 2007. Det er en stigning på ca. 10 mio. kr. svarende til 43% i forhold til 1. kvartal 2007.

SYGEFRAVÆR

Det samlede sygefravær på plejehjem er 6,7% i 2. kvartal 2007, hvilket er højere end i samme periode sidste år, hvor sygefraværet lå på 6,3%.

Udvikling i sygefravær på plejehjemmene i 2006 - 2007 i procent af normeret arbejdstid

Både fravær af kort og lang varighed er steget, og udgør nu hhv. 52% og 48% af det samlede fravær.

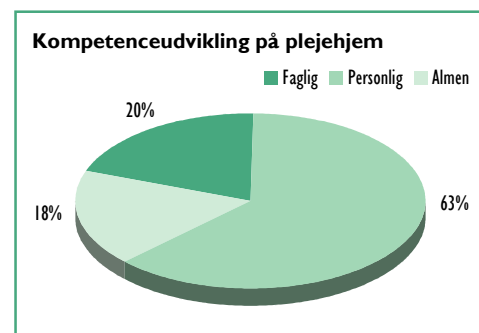
KOMPETENCEUDVIKLING

Københavns SundhedsAkademi står i 2007 bag en systematisk indsats for kompetenceudvikling på ældreområdet - den såkaldte klippekortmodel.

I 1. og 2. kvartal 2007 har personalet på plejehjemmene gennemført 383 uddannelsesaktiviteter, 7% af medarbejderne har deltaget i aktiviteter, som i gennemsnit havde en varighed på 3,5 dage.

SOSU-hjælperne har deltaget i 30% af aktiviteterne, mens SOSU-assistenterne har gennemført 43%.

Knap 2/3 af aktiviteterne drejer sig om personlig kompetenceudvikling, mens godt 1/3 er fordelt ligeligt på faglig og almen kompetenceudvikling.

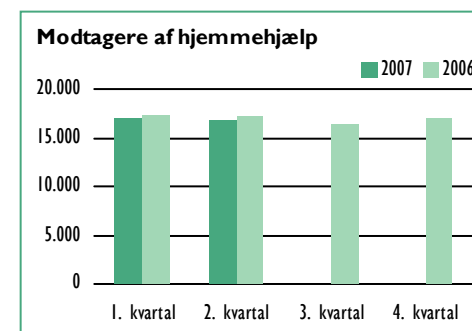
Kompetenceudvikling på plejehjem i 1. - 2. kvartal 2007

MYNDIGHED

Visitationen vurderer borgernes behov for hjælp og visiterer dem dernæst til et konkret tilbud, f.eks. praktisk hjælp, personlig pleje eller en bolig.

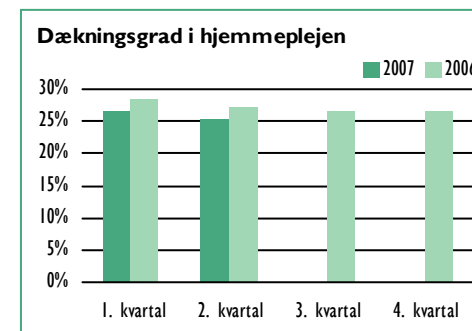
MODTAGERE AF HJEMMEHJÆLP

I 2. kvartal 2007 modtager 16.670 ældre hjemmehjælp, hvilket er 2% færre end i 1. kvartal 2007.

Udvikling i antal hjemmehjælpsmodtagere i 2006 - 2007

Dækningsgraden viser andelen af hjemmeboende borgere over 65 år, der modtager hjemmehjælp.

Udvikling i dækningsgraden i hjemmeplejen i 2006 - 2007

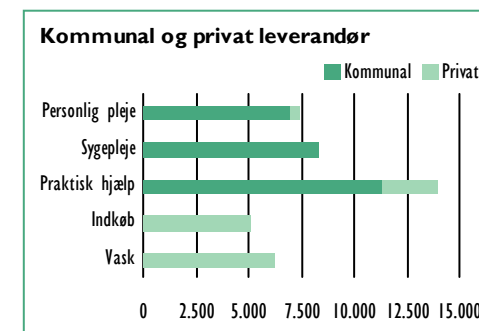
25% af de ældre borgere modtager hjemmehjælp i 2. kvartal 2007, og dækningsgraden er dermed ca. 1,5% lavere end i de tre foregående kvartaler.

KOMMUNAL OG PRIVAT LEVERANDØR

Borgerne kan frit vælge mellem den kommunale hjemmepleje og en række private leverandører.

I 2. kvartal 2007 modtager 86% af borgerne hjælp fra den kommunale hjemmepleje, mens 59% modtager hjælp fra en eller flere private leverandører. Dette billede svarer stort set til 1. kvartal 2007.

Den kommunale hjemmepleje leverer først og fremmest personlig pleje, sygepleje og praktisk hjælp til borgerne, hvor private leverandører især leverer praktisk hjælp og indkøbs-/vaskeordninger.

Antal borgere, som kommunale og private leverandører leverer ydelser og/eller ordninger til i 2. kvartal 2007

VISITERET HJEMMEHJÆLP

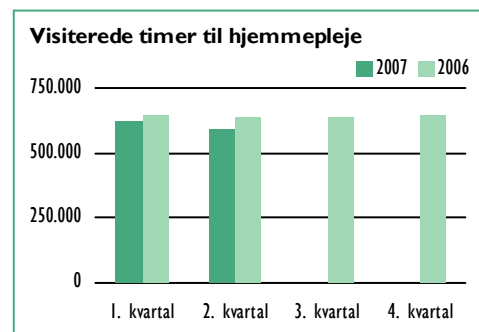
Borgere, der har behov for hjælp, bliver visiteret til forskellige ydelser afhængig af deres situation.

Personlig pleje, sygepleje og praktisk hjælp bliver tildelt som en række separate ydelser til borgerne.

De visiterede ydelser bestilles hos en leverandør med angivelse af tid. Visiterede timer er dermed et udtryk for vurderet plejetyngde hos borgerne.

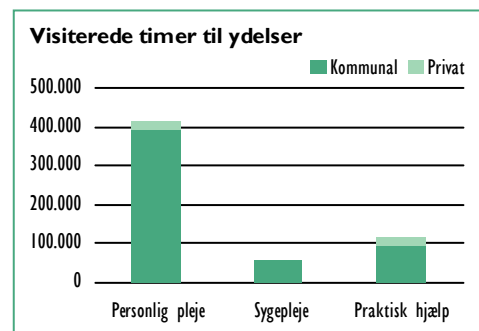
81% af borgerne er visiteret til praktisk hjælp i 2. kvartal 2007, 50% er visiteret til sygepleje og 44% til personlig pleje. Derudover har 67% af de ældre borgere en indkøbs- og/eller vaskeordning.

I 2. kvartal 2007 er der visiteret 585.998 timer, hvilket er et fald på 6% i forhold til 1. kvartal 2007.

Udvikling i visiterede timer til hjemmepleje i 2006-2007

71% af timerne omfatter personlig pleje, 9% omfatter sygepleje, mens 20% omfatter praktisk hjælp.

Antal visiterede timer fordelt på ydelsestyper samt på kommunale og private leverandører i 2. kvartal 2007

93% af de visiterede timer er til den kommunale hjemmepleje, mens 7% er til en privat leverandør.

69% af alle borgere, som modtager hjemmepleje, har udelukkende ordninger eller hjælp i mindre end 2 timer om ugen, mens 11% modtager mere end 8 timers ugentlig hjælp. Dette billede er stort set uændret sammenlignet med 1. kvartal 2007.

GODKENDETE BOLIGANSØGERE

359 københavnske borgere er i 2. kvartal 2007 godkendt til en plejehjemplads, 21 er godkendt til en demensplads og 534 til en midlertidig plads.

FIRE-UGERS-GARANTIIEN

Fire-ugers-garantien betyder, at københavnske borgere, som er godkendt til en plejehjemsplads, skal have et tilbud om en bolig inden for fire uger. Borgere, som ønsker at få en bolig på et bestemt plejehjem, er ikke omfattet af fire-ugers-garantien.

121 borgere eller 34% af de godkendte borgere er omfattet af fire-ugers-garantien i 2. kvartal 2007. Ud af disse har 119 borgere svarende til 98% fået tilbud om en plejehjemsplads inden for fire uger.

VENTELISTE TIL BOLIG

Antallet af borgere, som venter på en plejehjemsplads, er faldet i 2. kvartal 2007. I slutningen af kvartalet venter 296 borgere på en plads, hvilket er 136 personer færre end i starten af kvartalet.

Antallet af hospitalsindlagte borgere, som står på venteliste til en plejehjemsplads, er faldet fra 39 personer til 28 personer i løbet af 2. kvartal 2007.

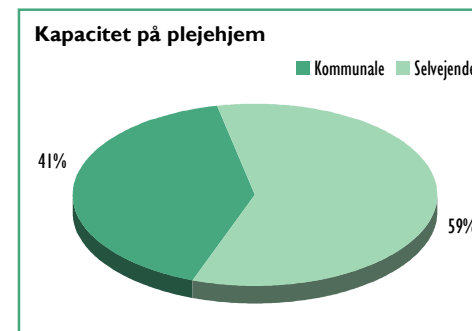
I slutningen af 2. kvartal 2007 venter 30 ældre borgere på at få en plads på et demensplejehjem, mens 113 borgere venter på en midlertidig plads.

PLEJEHJEM

Der er i alt 52 plejehjem i Københavns Kommune. En del drives af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, mens de andre er selvejende institutioner, der har en driftsoverenskomst med forvaltningen.

KAPACITET

I slutningen af 2. kvartal 2007 er der i alt 3.426 almindelige plejehjemsboliger i København; heraf 1.403 boliger på kommunale plejehjem og 2.023 boliger på selvejende institutioner. Sammenlignet med kvartalets start er det et fald på 18 boliger, som bl.a. skyldes moderniseringer af plejehjem.

Kommunale og selvejende plejehjemsboliger 01.07.2007

Ud over de almindelige plejehjemsboliger er der 245 pladser forbeholdt til midlertidige ophold.

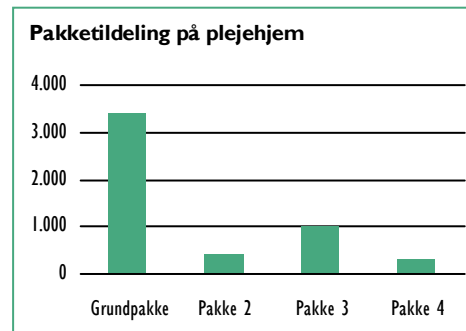
PAKKETILDELING

Plejehjemsbeboere får efter indførelsen af BUM på plejehjem tildelt hjælp i form af 'pakker', som både indeholder praktisk hjælp og personlig pleje.

Alle beboere bliver visiteret til en 'grundpakke', som giver dem den mest basale hjælp i hverdagen. Hvis de har behov for yderligere pleje og omsorg, kan de ud over grundpakken få pakke 2, 3 eller 4.

Beboere, som har et helt særligt behov for pleje, får tildelt en 'specialpakke' af varierende omfang.

I juli 2007 modtager 3.406 beboere grundpakken, og heraf modtager 50% også pakke 2, 3 eller 4. Derudover får 2% af beboerne en specialpakke.

Beboere, som modtager plejeboligpakker 01.07.2007

Pakkekonceptet er blevet revideret i foråret 2007, så grundpakken rummer mere hjælp end tidligere. Dermed er der sket et fald i antallet af plejehjemsbeboere, som modtager en supplerende pakke.

TILSYN

Tilsynsopgaven har været i udbud i foråret 2007, og den bliver nu udført af Kommunernes Revision. Samtidigt er der udviklet et nyt tilsynskoncept.

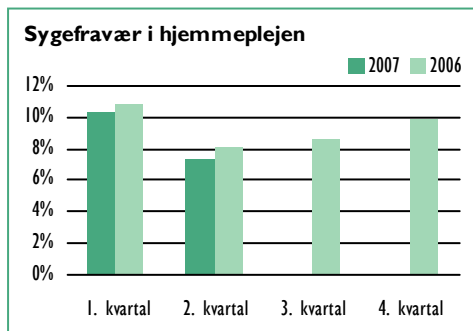
Hvert år skal der gennemføres både et uanmeldt tilsyn og et anmeldt tilsyn på alle plejehjemmene. I 2. kvartal 2007 er der gennemført 21 uanmeldte tilsyn på plejehjemmene og ingen anmeldte tilsyn.

De uanmeldte tilsyn har medført 1 anmærkning for 'alvorlige mangler' i plejen og 5 anmærkninger for 'mangler' i forbindelse med dokumentationen.

Vikarforbruget i hjemmeplejen er 32,4 mio. kr. i 2. kvartal 2007, hvilket er en stigning på ca. 5 mio. kr. svarende til 18% i forhold til 1. kvartal 2007.

SYGEFRAVÆR

Det samlede sygefravær i hjemmeplejen er 7,3% i 2. kvartal 2007, hvilket er lavere end i samme periode sidste år, hvor sygefraværet lå på 8,1%.

Udvikling i sygefravær i hjemmeplejen i 2006 - 2007 i procent af normeret arbejdstid

Faldet skyldes en reduktion af langtidsfraværet, som nu udgør ca. 44% af det samlede sygefravær.

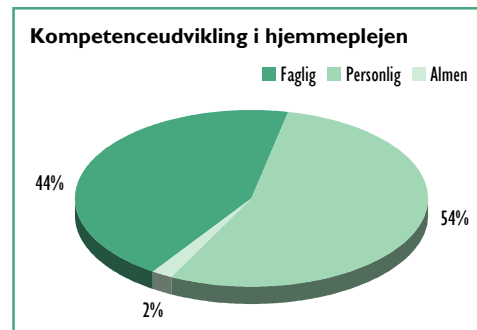
KOMPETENCEUDVIKLING

Københavns SundhedsAkademi står i 2007 bag en systematisk indsats for kompetenceudvikling på ældreområdet - den såkaldte klippekortmodel.

I 1. og 2. kvartal 2007 har personalet i hjemmeplejen gennemført 455 uddannelsesaktiviteter. 17% af medarbejderne har deltaget i aktiviteter, som i gennemsnit havde en varighed på 4,4 dage.

SOSU-hjælperne har deltaget i 67% af aktiviteterne, mens SOSU-assistenterne har gennemført 11%.

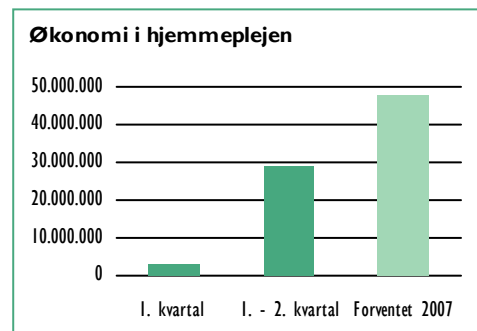
Lidt over halvdelen af aktiviteterne drejer sig om personlig kompetenceudvikling, mens lidt under halvdelen omhandler faglig kompetenceudvikling.

Kompetenceudvikling i hjemmeplejen i 1. - 2. kvartal 2007

ØKONOMI

Kvartalsregnskabet for de kommunale hjemmeplejeenheder viser et merforbrug på 28,9 mio. kr. i 2. kvartal 2007 svarende til 7,1% af budgettet.

Afvigelse mellem forbrug og budget i hjemmeplejen i 1. - 2. kvartal 2007 og forventet årsafvigelse for 2007

For hele året forventes et samlet merforbrug på 47,9 mio. kr., hvilket svarer til 6,1% af budgettet.

KØB OG SALG AF PLADSER

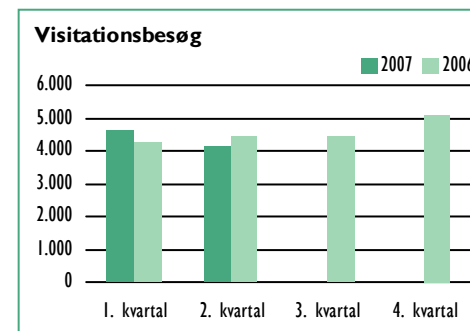
Borgere i andre kommuner kan få en plejehjemsplads i København, ligesom en del københavnske borgere ønsker en plads i en anden kommune.

Københavns Kommune køber i alt 589 almindelige plejehjemspladser og 16 særlige plejehjemspladser i andre kommuner ved udgangen af 2. kvartal 2007.

Salget af pladser er 193 på almindelige plejehjem, 10 på demensplejehjem og 2 på særlige plejehjem.

VISITATIONSBesøg

En borger, der har et behov for hjælp, modtager et besøg fra en visitator, som skal danne sig et indtryk af borgerens situation og funktionsniveau.

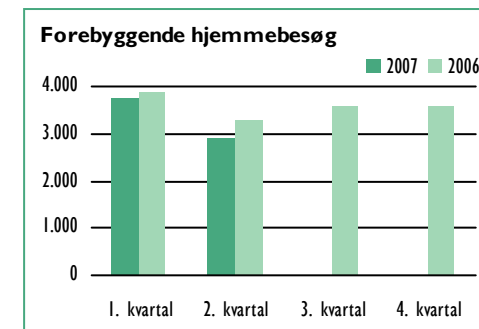
Udvikling i visitationsbesøg i 2006 - 2007

I 2. kvartal 2007 er der gennemført 4.107 besøg, hvilket er 527 besøg færre end i 1. kvartal 2007.

FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG

Alle hjemmeboende borgere over 75 år skal have tilbudt to forebyggende hjemmebesøg hvert år. En del borgere vælger dog at afslå tilbuddet eller ønsker først at få besøg på et senere tidspunkt.

I 2. kvartal 2007 er der i alt gennemført 2.886 forebyggende hjemmebesøg hos 2.753 borgere. Det udgør et fald på 879 forebyggende besøg, hvilket svarer til 23%, i forhold til 1. kvartal 2007.

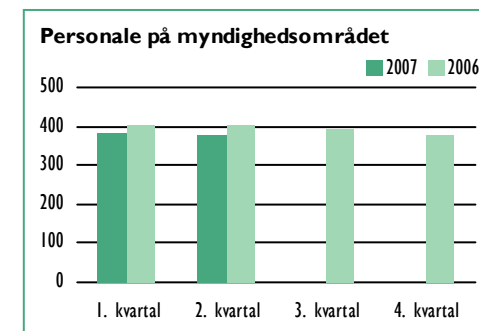

Udvikling i forebyggende hjemmebesøg i 2006 - 2007

6.471 borgere har valgt at sige nej til tilbuddet om et forebyggende besøg i løbet af 2. kvartal 2007; heraf har 99% afvist alle tilbud om hjemmebesøg.

PERSONALE

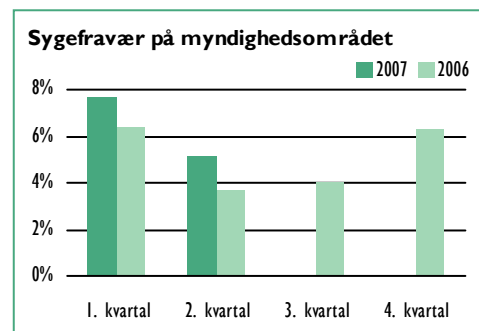
Antallet af medarbejdere på myndighedsområdet er faldet med 4 fuldtidsstillinger i 2. kvartal 2007, og personalet tæller nu i alt 380 fuldtidsstillinger.

Udvikling i antal fuldtidsstillinger på myndighedsområdet i 2006 - 2007

SYGEFRAVÆR

Sygefraværet på myndighedsområdet er på 5,1% i 2. kvartal 2007, hvilket er en stigning i forhold til samme periode sidste år, hvor det lå på 3,7%.

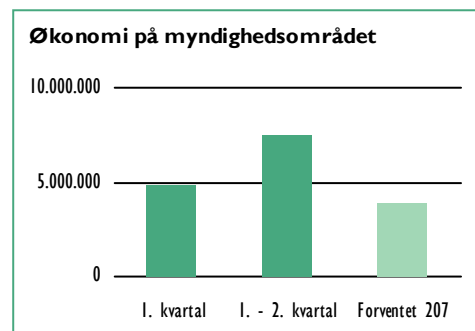

Udvikling i sygefravær på myndighedsområdet i 2006 - 2007 i procent af normeret arbejdstid

Både fravær af kort og lang varighed er steget, og udgør nu hhv. 52% og 48% af det samlede fravær.

ØKONOMI

Kvartalsregnskabet på myndighedsområdet viser et merforbrug på 6,9 mio. kr. svarende til 1,4% på køb af borgerrettede ydelser i 2. kvartal 2007.

Afvigelse mellem forbrug og budget på køb af ydelser i 1. - 2. kvartal 2007 og forventet årsafvigelse for 2007

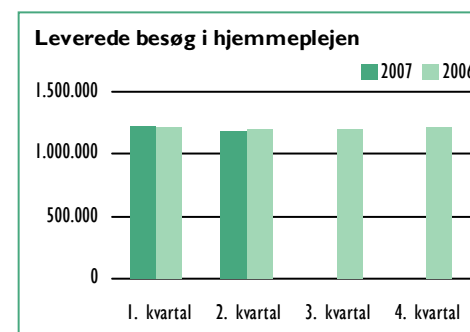
For hele året forventes et samlet merforbrug på 4,9 mio. kr., hvilket svarer til 0,5% af budgettet.

HJEMMEPLEJE

Der er i alt 14 kommunale hjemmeplejeenheder i lokalområderne, der leverer ydelser til borgere, som har fast eller midlertidig adresse i området.

LEVERET HJEMMEPLEJE

Den kommunale hjemmepleje har leveret omkring 1,2 mio. besøg i løbet af 2. kvartal 2007, hvilket svarer til ca. 91.270 besøg om ugen. Det er knap 3.230 færre besøg om ugen end i 1. kvartal 2007.

Udvikling i leverede besøg i hjemmeplejen i 2006 - 2007

Borgerne har herudover aflyst ca. 93.000 besøg, hvilket udgør 7% af de planlagte besøg i kvartalet.

I 2. kvartal 2007 har daghjemmehjælpen leveret 87% af de visiterede timer, mens andelen ligger lavere i både aftenhjemmehjælpen og sygeplejen. Forskellen mellem visiterede og leverede timer skyldes bl.a., at der går tid, fra ydelserne bliver bestilt, til de er lagt ind i hjemmeplejens køreplan.

Hjemmeplejen bruger forholdsvist mange vikarer på grund af rekrutteringsproblemer og sygdom. 16% af alle de leverede timer i hjemmeplejen er i 2. kvartal 2007 leveret af vikarer, hvilket udgør et fald på 2% sammenlignet med 1. kvartal 2007.

ANTAL MEDARBEJDERE I BORGERS HJEM

Antallet af medarbejdere i borgerens hjem er afhængig af den enkelte borgers behov for hjælp. Jo mere hjælp - og jo flere besøg - borgeren har behov for, jo flere medarbejdere møder borgeren.

21% af de borgere, som modtager hjemmehjælp, får besøg af 1 medarbejder i en fire-ugers-periode, mens 35% af borgerne møder 2-5 medarbejdere. Det drejer sig især om borgere, der udelukkende har praktisk hjælp, f.eks. rengøring i dagtimerne.

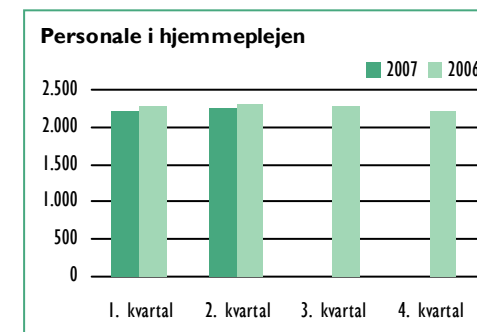
15% af borgerne modtager hjælp fra mere end 20 medarbejdere i løbet af fire uger. Disse borgere har typisk et stort behov for pleje døgnet rundt, og de modtager helt op til 390 besøg i perioden.

TILSYN

Tilsynsopgaven har været i udbud i foråret 2007, og der er ikke gennemført tilsyn i hjemmeplejen.

PERSONALE

Antal fastansatte medarbejdere i hjemmeplejen er faldet med 59 fuldtidsstillinger i 2. kvartal 2007, og personalet tæller nu i alt 2.263 fuldtidsstillinger.

Udvikling i fuldtidsstillinger i hjemmeplejen i 2006 - 2007